

Standard wyposażenia samochodu ratowniczo-gaśniczego

Samochód ratowniczo-gaśniczy,
typoszeregu

GCBA 4/24

Edycja II

Załącznik nr .....² do „Wytucznych standaryzacji pojazdów pożarniczych i innych środków transportu Państwowej Straży Pożarnej” z dnia 14.04.2011 r.

Zatwierdzono do stosowania
**KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
z up.

nadbryg. Marek Kowalski
Zastępca Komendanta Głównego

Warszawa, 30 marca 2015 r.

1. Wstęp

Poniższy standard wyposażenia stanowi wykaz wymaganego wyposażenia samochodu w ilości minimalnej dla zapewnienia jego podstawowej funkcjonalności, jako ciężkiego samochodu pożarniczego, o jak najszerszym spektrum podejmowanych czynności ratowniczych podczas prowadzonych akcji ratowniczo-gaśniczych, będąc również środkiem transportu dla zastępu od 3 do 6 osób. Typoszereg obejmuje samochody ze zbiornikami wodnymi o pojemności od 4000 do 6000 dm³, wyposażonych w autopompy jednozakresowe niskiego ciśnienia lub autopompy dwuzakresowe, ze stopniami niskiego i wysokiego ciśnienia.

Dopuszcza się również, ze względu na specyficzne zagrożenia, występujące na obszarze chronionym jednostki użytkującej, wyposażenie samochodu w dodatkowe specjalne środki gaśnicze, układy i armaturę do podawania tych środków, inne agregaty gaśnicze oraz urządzenia i sprzęt ratowniczy. Doposażenie samochodu może się odbyć w ramach przewidzianej rezerwy masowej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i ergonomii rozmieszczania wyposażenia określonych w stosownych przepisach i normach.

2. Klasyfikacja i oznaczenie samochodu

Samochód klasyfikowany jest jako ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy z pompą (pkt. 2.2.1 PN-EN 1846-1:2011).

Do celów wewnętrznych PSP samochód oznacza się:
(Przyjęty w tekście skrót „PSP” oznacza Państwową Straż Pożarną)

Konstrukcja oznaczenia do celów wewnętrznych PSP:

dla samochodu wyposażonego w autopompę –

GCBA <pzw>/<wna>{+<wwa>}

dla samochodu wyposażonego dodatkowo w specjalne środki gaśnicze –

GCBA{<sg>} <pzw>/<wna>{+<wwa>}{/<isg>}

gdzie:

- <sg> - dodatkowy specjalny środek gaśniczy, w przypadku braku nie oznacza się,
- <pzw> - pojemność zbiornika na wodę gaśniczą, wyrażona w m³,
- <wna> - nominalna wydajność autopompy przy ciśnieniu tłoczenia 8 bar, wyrażona w hl/min,
- <wwa> - nominalna wydajność autopompy przy ciśnieniu tłoczenia 40 bar, wyrażona w hl/min, łączy się z <wna> poprzez znak „+” (plus), w przypadku braku nie oznacza się,
- <isg> - ilość dodatkowego specjalnego środka gaśniczego, wyrażona w kg lub m³ zależnie od stanu skupienia, oznacza się jeśli określono rodzaj środka.

Przykłady oznaczeń:

GCBA 5/32

ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy
ze zbiornikiem wodnym o pojemności 5000 dm³
z autopompą o nominalnej wydajności 3200 dm³/min przy ciśnieniu tłoczenia 8 bar

GCBAPr 4/24+4/750

ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy
ze zbiornikiem wodnym o pojemności 4000 dm³
z autopompą o nominalnej wydajności 2400 dm³/min przy ciśnieniu tłoczenia 8 bar
i nominalnej wydajności 400 dm³/min przy ciśnieniu tłoczenia 40 bar
oraz agregatem proszkowym o masie proszku 750 kg

3. Wyposażenie samochodu

Podany asortyment i ilości należy traktować jako minimalne, chyba że w tabeli podano inaczej. Jeżeli w tabeli nie podano ilości – chodzi o 1 sztukę lub 1 komplet. Wyposażenie należy rozmieścić w przedziale sprzętowym. Dopuszcza się umieścić część wyposażenia w kabinie załogi, pod warunkiem zachowania szczególnej staranności jego mocowania. W przypadku wyszczególnienia wyposażenia bez podania typu i parametrów charakterystycznych, typ, rodzaj parametrów i wartości graniczne ustala użytkownik, zależnie od własnych potrzeb.

UWAGA - Do pozycji oznaczonych * (gwiazdką) pod tabelami podano uwagi z numerem pozycji, do której się odnoszą.

Wyposażenie zamontowane na stałe:

L.p.	Nazwa wyposażenia	J.m.	Ilość, wielkość, typ
1.	2.	3.	4.
1.	Ilość miejsc dla załogi (zakres)	szt.	3 ÷ 6*
2.	Pompa pożarnicza wraz z układem wodno-pianowym (zakres dopuszczalnych typów)*	typ	A 24/8 A 32/8 A 40/8 A 50/8
3.	Zbiornik na wodę do celów gaśniczych (zakres pojemności)	dm ³	4000 ÷ 6000
4.	Zbiornik na środek pianotwórczy (pojemność w stosunku do pojemności zbiornika wodnego)	%	10
5.	Urządzenie szybkiego natarcia	typ	niskociśn.*
6.	Działko wodno-pianowe (zakres dopuszczalnych typów)*	typ	DWP 16 DWP 24 DWP 32 DWP 40
7.	Dozownik środka pianotwórczego wbudowany w układ wodno-pianowy o parametrach dostosowanych do parametrów pompy	szt.	1
8.	Maszt oświetleniowy z reflektorami o łącznej wielkości strumienia świetlnego (minimum)	lm	30 000
9.	Radiotelefon przewoźny w kabinie kierowcy, dopuszczony do stosowania w sieci radiowej PSP*	szt.	1
10.	Zaczepek holowniczy do holu sztywnego*	szt.	2*

* uwagi do tabeli:

- ad 1 - dla samochodu przewidzianego do dysponowania w pierwszej kolejności wymagana jest ilość miejsc dla 6-osobowej załogi,
- ad 2 - dopuszcza się autopompę dwuzakresową ze stopniem wysokiego ciśnienia,
- ad 5 - w przypadku zastosowania pompy dwuzakresowej wymagane jest urządzenie wysokociśnieniowe, a urządzenie niskociśnieniowe należy traktować jako dodatkową opcję wyposażenia,
- ad 6 - maksymalna wydajność działka nie większa niż nominalna wydajność autopompy,
- ad 9 - radiotelefon powinien być wyposażony w dodatkowy manipulator umieszczony przy tablicy sterującej autopompą, umożliwiający prowadzenie korespondencji radiowej i stałego nasłuchu podczas akcji ratowniczo-gaśniczej, posiadający co najmniej: włącznik zasilania, sygnalizację pracy i nadawania, głośnik z regulacją głośności oraz mikrofon; dopuszcza się zastosowanie drugiego radiotelefonu przewoźnego przy tablicy sterującej autopompą o parametrach nie gorszych niż umieszczonego w kabinie kierowcy,
- ad 10 - po jednym z przodu i tyłu samochodu; jeśli samochód przewidziany jest do holowania przyczepy, to należy z tyłu zamiast zaczepu zastosować urządzenie sprzęgające typu „hak-ucho” lub „sworzeń-ucho”, kompatybilne z uchem dyszla przyczepy.

Wyposażenie ratownicze:

L.p.	Nazwa wyposażenia	J.m.	Ilość, wielkość, typ
1.	2.	3.	4.
Grupa 1 - wyposażenie indywidualne i środki ochrony indywidualnej			
11.	Aparat powietrzny butlowy na sprężone powietrze z maską i sygnalizatorem bezruchu*	kpl.	3 ÷ 6*
12.	Zapasowa butla do aparatu powietrznego*	szt.	2 ÷ 4*
13.	Ubranie specjalne chroniące przed promieniowaniem cieplnym i płomieniem	szt.	2
14.	Szelki bezpieczeństwa*	szt.	2
15.	Spodnie dla pilarza z ochroną przed przecięciem, klasa min. 1 (wg PN-EN 381-5)	para	1
16.	Kalosze do brodzenia, wysokie lub biodrowe	para	2
Grupa 2 - pompy pożarnicze			
17.	Motopompa pływająca (co najmniej)	typ	MP 4/2
18.	Pompa z napędem turbinowym	szt.	1
19.	Pompa strumieniowa (wysysacz)	szt.	1
Grupa 3 - armatura i osprzęt pożarniczy			
20.	Pożarniczy wąż tłoczny do pomp W-75-20-ŁA	szt.	10
21.	Pożarniczy wąż tłoczny do pomp W-52-20-ŁA	szt.	10
22.	Pożarniczy wąż ssawny A lub B-110-2500-Ł*	szt.	4*
23.	Przełącznik 110/75	szt.	2
24.	Przełącznik 75/52	szt.	2
25.	Zbieracz 2x75/110	szt.	1
26.	Rozdzielacz G-75/52-75-52 lub K-75/52-75-52	szt.	2
27.	Smok ssawny 110	szt.	1
28.	Zasysacz liniowy z wężykiem co najmniej typu Z-4	kpl.	1
29.	Urządzenie do wytworzenia zastony wodnej ZW 75	szt.	2
30.	Prądownica wodna PW 75	szt.	2
31.	Prądownica wodna typu turbo PWT 52	szt.	2
32.	Prądownica pianowa PP 4	szt.	2
33.	Prądownica pianowa PP 8	szt.	1
34.	Wytwornica pianowa WP 4-75	szt.	2
35.	Działko wodno-pianowe DWP 16 przenośne	szt.	1
36.	Stojak hydrantowy 80	szt.	1
37.	Klucz do hydrantów podziemnych	szt.	1
38.	Klucz do hydrantów nadziemnych	szt.	1
39.	Klucz do łączników	szt.	4
40.	Klucze do pokryw studzienek	szt.	1
41.	Pływak z zatrzaśnikiem	szt.	1
42.	Linka asekuracyjna do linii ssawnych	szt.	1
43.	Mostek przejazdowy	szt.	2
44.	Siodełko węzowe	szt.	2
Grupa 4 - sprzęt ratowniczy dla straży pożarnej			
45.	Drabina wysuwana 2-przęsłowa o długości min. 9 m*	szt.	1
46.	Drabina nasadkowa (przęsło)*	szt.	2*
47.	Linka strażacka ratownicza	szt.	2 ÷ 4*
Grupa 5 - narzędzia ratownicze, pomocnicze i osprzęt dla straży pożarnej			
48.	Pilarka łańcuchowa do drewna z prowadnicą o długości min. 350 mm, napędzie spalinowym, wraz z zapasową prowadnicą i łańcuchem	kpl.	1
49.	Piła tarczowa do stali i betonu o napędzie spalinowym wraz z zapasowymi tarczami ściernymi (stal, beton - min. po 3 szt.) i ratowniczymi (min. 1 szt.)	kpl.	1

50.	Topór ciężki	szt.	1
51.	Bosak ciężki	szt.	1
52.	Bosak lekki	szt.	1
53.	Bosak podręczny	szt.	1
54.	Wielofunkcyjne narzędzie ratownicze (łom wielofunkcyjny)	szt.	1
55.	Nożyce do cięcia prętów o średnicy minimum 10 mm	szt.	1
56.	Młot 5 kg	szt.	1
57.	Siekiera 2 kg	szt.	1
58.	Szpadel	szt.	2
59.	Łopata	szt.	1
60.	Szufla	szt.	1
61.	Widły	szt.	1
62.	Szczotka z włosiem sztywnym, szeroka	szt.	1
Grupa 6 - podręczny sprzęt gaśniczy			
63.	Gaśnica przenośna	szt.	2
64.	Koc gaśniczy	szt.	1
Grupa 8 - sprzęt oświetleniowy, sygnalizacyjny i łączności			
65.	Agregat prądowórczy o mocy min. 2,2 kVA, napęd spalinowy, stopień ochrony IP 54*	szt.	1
66.	Przedłużacz elektryczny 230 V o długości min. 20 m na zwijadle z rozdzielaczem (1f/1f+1f+1f)*	kpl.	1
67.	Przedłużacz elektryczny 400/230V o długości min. 20 m na zwijadle z rozdzielaczem (3f/3f+1f+1f)*	kpl.	1
68.	Latarka akumulatorowa w wykonaniu co najmniej: EEx, IIC, T4, IP 65, wraz z ładowarką	kpl.	2 ÷ 4*
69.	Radiotelefon przenośny z ładowarką, zasilaną z instalacji samochodu	kpl.	2 ÷ 5*
Grupa 9 - sprzęt ratownictwa medycznego			
70.	Zestaw ratownictwa medycznego R1	kpl.	1
Grupa 10 - osprzęt pomocniczy			
71.	Kanistry i pojemniki na paliwa i środki smarne do sprzętu silnikowego*	kpl.	1
72.	Narzędzia do regulacji oraz wymiany części zapasowych i elementów zużywających się podczas pracy*	kpl.	1
73.	Hol sztywny	szt.	1

* uwagi do tabeli:

- ad 11 - maski nie są wymagane, jeśli typ aparatów jest zgodny z maskami wyposażenia osobistego strażaków; jeśli sygnalizatory bezruchu są na wyposażeniu osobistym strażaków nie są wymagane na wyposażeniu samochodu; ilość aparatów musi odpowiadać ilości osób załogi,
- ad 12 - butle muszą być przystosowane do aparatów powietrznych będących na wyposażeniu samochodu; ilość zapasowych butli powinna zapewniać co najmniej jednokrotną wymianę dla 50% aparatów; dla samochodu przewidzianego do dysponowania w pierwszej kolejności należy przewidzieć zapas dla min. 4 aparatów; w przypadku zastosowania aparatów wielobutlowych należy odpowiednio zwiększyć ilość butli zapasowych,
- ad 14 - szelki bezpieczeństwa (wg PN-EN 361) z pasem biodrowym (wg PN-EN 358) i uprzężą biodrową do pracy w podwieszeniu (wg PN-EN 813),
- ad 22 - dopuszcza się zamiennie 6 szt. pożarniczych węży ssawnych A lub B-110-1600-Ł,
- ad 45 - nie jest wymagana w przypadku zastosowania drabiny nasadkowej składającej się z czterech przęseł,
- ad 46 - dopuszcza się zastosowanie innego rodzaju drabinę przystawną o długości min. 3,5 m,
- ad 47 - ilość linek powinna odpowiadać co najmniej 2/3 liczby osób w załodze,
- ad 65 - w przypadku wyposażenia samochodu w odbiorniki prądu elektrycznego należy zwiększyć moc agregatu do wartości umożliwiającej jednoczesne zasilanie reflektorów na maszcie oświetleniowym i co najmniej jednego odbiornika, jednak nie mniejszej niż 3,6 kVA,
- ad 66 - nie jest wymagany, jeśli na wyposażeniu samochodu nie ma odbiorników prądu elektrycznego o napięciu 230 V/AC,
- ad 67 - wymagane, jeśli zastosowano agregat prądowórczy trójfazowy i na wyposażeniu samochodu znajdują się odbiorniki prądu elektrycznego 400 V/AC,
- ad 68 - ilość laterek powinna odpowiadać co najmniej 2/3 liczby osób w załodze,
- ad 69 - ilość radiotelefonów powinna odpowiadać liczbie osób w załodze bez kierowcy,

- ad 71 - rodzaj i ilość dostosowana do asortymentu paliw i środków smarnych, przy zapewnieniu czasu pracy na min. 4 godziny,
 ad 72 - zestaw narzędzi fabrycznie dołączonych do urządzeń; nie są wymagane, jeśli na wyposażeniu samochodu jest zestaw narzędzi ślusarskich.

4. Warianty wyposażeniowe

Przy rozmieszczaniu dodatkowego wyposażenia należy kierować się regułami podanymi w normie PN-EN 1846-2 i PN-EN 1846-3.

Funkcja gaszenia proszkiem.

Dodatkowe wyposażenie ratownicze:

L.p.	Nazwa wyposażenia	J.m.	Ilość, wielkość, typ
1.	2.	3.	4.
74.	Agregat proszkowy o masie proszku gaśniczego minimum 250 kg*	kpl.	1
75.	Urządzenie szybkiego natarcia do podawania proszku (wydatek masowy prądownicy)	kg/s	2÷5*

* uwagi do tabeli:

ad 74 - całkowita ilość proszku gaśniczego musi być wielokrotnością 250 kg,

ad 75 - dla masy proszku większej niż 750 kg parametry muszą być jak dla samochodu gaśniczego proszkowego.

Uzgodniono:

DYREKTOR
 KRAJOWEGO CENTRUM KOORDYNACJI
 RATOWNICTWA I OCHRONY LUDNOŚCI

st. brig. mgr inż. Dariusz MARCZYŃSKI

Z-ca Dyrektora
 ds. Certyfikacji i Dopuszczeń

brig. dr inż. Jacek Zboina

DYREKTOR
 BIURA LOGISTYKI

brig. mgr inż. Zbigniew SURAL

Zmiana do Standardu wyposażenia samochodu ratowniczo-gaśniczego
- Samochód ratowniczo-gaśniczy, typoszeregu GCBA 4/24
- Edycja II, Warszawa 30 marca 2015 r.

W poz. 68 w tabeli „Wyposażenie ratownicze” wprowadza się zapis:

68.	Latarka akumulatorowa w wykonaniu co najmniej IP 65, wraz z ładowarką. Uwaga: minimum dwie latarki powinny być w wykonaniu co najmniej: EEx, IIC, T4, IP 65	kpl.	2 ÷ 4*
-----	--	------	--------

Warszawa, 04.12.2015 r.

(miejsowość, data)

KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POZARNEJ
z up.

(podpis)

nadbryg. Marek Kowalski
Zastępca Komendanta Głównego